

תזכיר חוק החברות (תיקון מס'...)(הסמכה למתן הקלות), התשע"ה-2015

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק החברות (תיקון מס'...) (הסמכה למתן הקלות), התשע"ה-2015

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

משרד המשפטים מתכוון להציע הקלות בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – **החוק**). להקלות שתי מטרות מרכזיות. הראשונה היא לייצר "מדרג רגולציה", בדומה לנעשה בשווקים רבים, תוך הבחנה בין חברות קטנות וגדולות. השני היא לעודד הנפקות בבורסה בדרך של הקלות במימשל התאגידי, שיאפשר לחברות המנפיקות לראשונה מניות (Initial Public Offering – IPO) תקופת מעבר הדרגתית לרגולציה לאחר ההנפקה. הקלות נוספות יוצעו לכלל החברות, במקרים מתאימים.

ההקלות המוצעות נבחנו ונבחרו במסגרת עבודת מטה של משרד המשפטים ורשות ניירות ערך. המהלך נועד ליצור רגולציה מאוזנת וגמישה המביאה בחשבון את העלויות היחסיות של הרגולציה על חברות קטנות ואת הצורך בהסרת חסמים ועידוד הכניסה לשוק ההון. ההקלות מכוונות למצבים שבהם מתן ההקלה לא יביא לפגיעה בעקרונות הקיימים בחוק ובאיכות הממשל התאגידי שהוא קובע. מדובר בהקלות שיאפשרו לחברה לחסוך במשאבים המופנים לעמידה בדרישות החוק מבלי לפגוע בעקרונות החוק.

בדרך כלל המסגרת המשפטית למתן הקלות היא בתקנות מכח החוק. אולם לגבי חלק מההקלות שנבחנו התברר שנדרש תיקון חקיקה או שאין הסמכה מתאימה בחוק למתן ההקלה בתקנות. התיקונים המוצעים בתזכיר נועדו לאפשר את ההקלות הטעונות חקיקה ולהסמיך את שר המשפטים ליתן הקלות נוספות בתקנות באמצעות קביעת סעיפים מסמיכים.

ג. עיקרי החוק המוצע

1. חברות ציבוריות וחברות איגרות חוב מחוייבות להקים ועדת תגמול לפי סעיפים 118 ו-118א לחוק. הרכב הוועדה לפי סעיף 118א לחוק מחמיר יותר מהרכב ועדת ביקורת לפי סעיף 115 לחוק. קיום ישיבות נפרדות של שתי הוועדות עשוי להיות מכביד, ולא יעיל, בחברות בעלות היקף פעילות קטן יחסית. לכן מוצע לתקן את סעיף 118א לחוק, באופן שיאפשר לוועדת ביקורת לכהן גם כוועדת תגמול, אם הרכב הוועדה עונה על דרישות ההרכב של שתי הוועדות. הקלה זו מכוונת, כאמור, בעיקר לחברות בעלות היקף פעילות נמוך, אשר יוכלו לאחד את דיוני ועדות הביקורת והתגמול ולחסוך בעלויות לניהול השוטף של ענייני החברה.

2. החוק מקנה משקל רב בהפרדה הפרסונאלית בין זהותו של המנהל הכללי, האחראי על ניהול של החברה, לבין יושב ראש הדירקטוריון, האחראי על עבודת הדירקטוריון. זאת במטרה שפיקוח הדירקטוריון על הנהלת החברה יהיה אפקטיבי. בהתאם לכך, נקבע בסעיף 95 לחוק כי בחברה ציבורית לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון מנהל הכללי של החברה או קרובו או לחילופין כי לא יוקנו ליושב ראש הדירקטוריון או לקרובו סמכויות המנהל הכללי, אלא לפי

הוראות סעיף 121(ג) לחוק. סעיף 121(ג) קובע כי חברה רשאית לאשר כפל כהונה כאמור לתקופות של שלוש שנים ובאישור האסיפה הכללית ברוב קולות הכולל רוב של שני שלישים מקולות בעלי המניות שאינם בעלי השליטה או בעלי עניין באישור.

מוצעים שני תיקונים בסעיף 121 לחוק.

התיקון הראשון הוא להפחית את הרוב הנדרש בחוק לאישור כהונת יושב ראש-מנהל כללי לרוב רגיל מקרב בעלי המניות שאינם בעלי שליטה ושאינן להם עניין בהצבעה, חלף רוב של שני שלישים. הרוב המיוחד-המוגבר שנדרש לעניין זה כיום אינו מוצדק בהשוואה לעניינים אחרים הטעונים אישור ברוב מיוחד, כגון אישור עסקאות עם בעל השליטה לפי סעיף 275 לחוק.

עוד מוצע, להסמיך את שר המשפטים לקבוע כי אישור כאמור יינתן לתקופות העולות על 3 שנים לסוגי חברות שיקבע. בהתאם להסמכה שתינתן לשר המשפטים, יוצע כי בחברות הרושמות לראשונה את ניירות הערך שלהן למסחר, ניתן יהיה לאחד את תפקידי יושב הראש והמנהל הכללי לתקופה של 5 שנים לאחר ההנפקה.

3. סעיף 240(א) לחוק קובע כי דירקטור חיצוני יהיה תושב ישראל, למעט אם ניירות הערך של החברה או חלקם נסחרים מחוץ לישראל. מוצע להבהיר כי הרשות שלא למנות דירקטור חיצוני תושב ישראל מתייחסת לשני הדירקטורים החיצוניים ולא רק לאחד מהם, כפי שנהוג לעיתים לפרש את הנוסח הקיים של הסעיף.

בנוסף, מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע סוגי חברות נוספים בהם הדירקטור החיצוני יכול שלא יהיה תושב ישראל. בהתאם להסמכה שתינתן לשר המשפטים, יוצע כי חברות שעיקר פעילותן מחוץ לישראל רשאיות למנות דירקטור חיצוני שאינו תושב ישראל. זאת, משום שאין חובה ששיבות דירקטוריון יערכו בישראל, ואם הן נערכות דרך קבע מחוץ לישראל, הרי שהחובה למנות דירקטור חיצוני תושב ישראל מכבידה על החברה.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה והיבטים מנהליים נוספים

אין.

ה. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקן חוק החברות, התשנ"ט-1999

ו. נוסח החוק המוצע

להלן נוסח החוק המוצע:

תיקון סעיף 118א .1 בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 118א אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ד) ועדת ביקורת שמתקיימים בה התנאים האמורים בסעיף קטן (ב) יכולה לשמש גם ועדת תגמול".

2. תיקון סעיף 121 בסעיף 121 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ג) לפני "ובלבד שיתקיים אחד מאלה" יבוא "(בסעיף זה – החלטה על כפל כהונה)" ;

(2) בסעיף קטן (ג) (1) במקום "שני שלישים" יבוא "מחצית" ;

(3) בסעיף קטן (ד) במקום הסיפה החל מהמילים "ניתן להסמיך" יבוא "ניתן להחליט על כפל כהונה אם ניתן לכך אישור מאת ועדת הביקורת" ;

(4) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :

"השר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי לקבוע כי החלטה על כפל כהונה לפי סעיף קטן (ג) או (ד) תינתן לתקופות העולות על 3 שנים, לסוגי חברות ובתנאים שיקבע."

3. תיקון סעיף 240 בסעיף 240(א) לחוק העיקרי במקום הסיפה החל מהמילים "רשאית למנות" יבוא "וכן חברה אחרת שיקבע השר, רשאית למנות דירקטורים חיצוניים שאינם תושבי ישראל".

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

צו החברות (תיקון התוספת הראשונה א' לחוק), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 267ב(ג) ו-366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999² (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

תיקון
התוספת
הראשונה
א' לחוק
3. בתוספת הראשונה א' לחוק, בחלק ב', בפרט (1)א) –

- (1) אחרי "חלק לא מהותי מהרכיבים כאמור" יבוא "או מענק בסכום של עד שלוש משכורות בשנה";
- (2) בסופו יבוא "הוראה זו לא תחול על נושא משרה הכפוף למנהל הכללי".

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 4674-3)

איילת שקד
שרת המשפטים

דברי הסבר

התוספת הראשונה א' לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – החוק) מפרטת עניינים שיש לכלול במדיניות התגמול לפי סעיף 267ב לחוק. פרט (1)א) לתוספת האמורה קובע לעניין רכיבים משתנים בתנאי הכהונה וההעסקה –

"ביסוס הרכיבים על ביצועים בראייה ארוכת טווח, ועל פי קריטריונים הניתנים למדידה; ואולם חברה רשאית לקבוע כי חלק לא מהותי מהרכיבים כאמור יוענק על פי קריטריונים שאינם ניתנים למדידה בהתחשב בתרומתו של נושא המשרה לחברה";

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

בהיעדר פירוט בחוק מהו "חלק לא מהותי", רווחה בשוק פרשנות, לפיה תשלום של בונוס בשיקול דעת בגובה של עד 3 משכורות מקיים את הדרישה האמורה. על מנת לצמצם את החשיפה המשפטית של חברות הפועלות לפי פרקטיקה זו מוצע לעגן את הפרקטיקה הנוהגת בשוק אשר עולה בקנה אחד עם תיקון 20 לחוק.

בנוסף, מוצע כי הוראה זו לא תחול על נושאי משרה הכפופים למנכ"ל. אופי תפקידם מקשה בחלק מהמקרים להגדיר זיקה משמעותית בין שכר לקריטריונים מדידים של ביצוע. כך, למשל, לגבי יועץ משפטי, סמנכ"ל רגולציה, סמנכ"ל כח אדם ועוד. לפיכך מוצע להימנע מחובה לקבוע קריטריונים מדידים לתגמול המשתנה לנושאי משרה הכפופים למנכ"ל.

תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור דוחות כספיים)(תיקון), התשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 171(ה) ו- 366 לחוק החברות, התשנ"ט- 1999³ (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

הוספת
סעיף 33

1. אחרי תקנה 3א לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) תשי"ע-2010,⁴ יבוא:

הקלה
לחברה
שהציעה
לראשונה
ניירות
ערך
לציבור
ולחברה
הנחשבת
לתאגיד
קטן

ב.3. על אף האמור בתקנה 2 ו-3, חברה שטרם חלפו 5 שנים מהמועד שבו הציעה לראשונה ניירות ערך שלה לציבור, וכן חברה הנחשבת לתאגיד קטן לפי תקנה 5ג לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970,⁵ רשאית שלא למנות ועדה לבחינת הדוחות הכספיים, כך שיובאו לדיון ולאישור הדירקטוריון בלבד, אם התקיימו כל אלה:

(1) הרכב הדירקטוריון כולל לפחות שלושה דירקטורים שמתקיימים בהם התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ושמתקיים בהם האמור בתקנה 3(א)(4) ו-5), ושניים מהם הם בלתי תלויים;

(2) הדירקטוריון קיים דיון בעניינים המנויים בתקנה 2(1);

(3) המבקר הפנימי קיבל הודעה על קיום ישיבת הדירקטוריון ורשאי להשתתף בה;

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
⁴ ק"ת תשי"ע, עמ' 743.
⁵ ק"ת התש"ל, עמ' 2037.

(4) המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות יכלול רוב מבין הדירקטורים המנויים בפסקה (1) ובלבד שלא תתקבל החלטה אלא אם כן תמכו בה גם רוב הדירקטורים כאמור בפסקה (1) לעיל ובהם דירקטור חיצוני.

-----התשע"ה

(-----2015)

(חמ 3-3800)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

לפי סעיף 171 לחוק החברות (להלן- **החוק**) על חברה שהיא תאגיד מדווח לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ז-1968, לערוך דוחות כספיים. דרך האישור של הדוחות נקבעה בתקנות לפי סעיף זה. התקנות קובעות כי על חברה שהיא תאגיד מדווח, למעט חברה דואלית, למנות ועדת דירקטוריון לבחינת הדוחות הכספיים (להלן- **ועדת מאזן**) אשר בראשה יעמוד דירקטור חיצוני, רוב חבריה יהיו בלתי תלויים, לכל החברים יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים, ולפחות אחד הדירקטורים הבלתי תלויים בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

בחברות ציבוריות קטנות נוצר לעיתים כפל בהליך אישור הדוחות הכספיים, בין הדיונים המתקיימים בוועדת המאזן והדיונים המתקיימים בדירקטוריון, כיוון שמספר הדירקטורים בדירקטוריון נמוך ממילא. לפיכך, מוצע לאפשר לחברות המוגדרות "תאגיד קטן" לפי תקנה 5ג לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, שלא לקיים דיונים מיוחדים של ועדת מאזן אם הרכב הדירקטוריון והקוורום לקבלת החלטות בדבר אישור הדוחות הכספיים יכלול את אותם דירקטורים שהיו מרכיבים את ועדת המאזן, והדוחות אושרו ברוב קולות הכולל גם רוב של דירקטורים כאמור.

עוד מוצע כי הקלה זו תחול גם על חברות אשר הנפיקו לראשונה ניירות ערך לציבור לתקופה של עד חמש שנים מיום ההנפקה. זאת, גם אם החברה אינה "תאגיד קטן" כאמור ועל מנת לייצר תקופת מעבר הדרגתית לרגולציה החלה על חברות ציבוריות.

תקנות החברות (עניינים שאינם מהווים זיקה)(תיקון), התשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 240(ב) ו- 366 לחוק החברות, התשנ"ט- 1999⁶ (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 5. האמור בתקנה 5 לתקנות החברות (עניינים שאינם מהווים זיקה) התשס"ז-2006⁷, יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) התגלה דבר קיומו של קשר עסקי או מקצועי שמתקיים בו האמור בתקנת משנה (א)(1) לאחר שהדירקטור החיצוני מונה, רשאיות ועדת הביקורת ולאחריה האסיפה הכללית לאשר כי קשר כאמור לא יהווה זיקה אם הקשרים החלו לאחר מועד המינוי, הדירקטור החיצוני הצהיר כי לא ידע ולא יכול היה לדעת על היווצרותם וכי אין לו שליטה על קיומם או סיומם, וועדת הביקורת אישרה שהחברה לא ידעה ולא יכלה לדעת על היווצרותם ואין לה שליטה על קיומם או סיומם; על הצהרה לפי תקנת משנה זו יחולו הוראות סעיפים 241 (ב) ו-(ג)."

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 3569-3)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

סעיף 240 לחוק החברות (להלן- החוק) קובע איסור על קיום זיקות בין דירקטור חיצוני לחברה. תקנה 5 לתקנות החברות (עניינים שאינם מהווים זיקה) התשס"ז- 2006 קובעת כי קשרים עסקיים או מקצועיים לא יהוו זיקה אם הם זניחים, הן מבחינת הדירקטור החיצוני והן מבחינת החברה, ובהתקיים יתר התנאים המנויים בתקנה. אחד התנאים הוא כי הקשר החל לפני מועד המינוי של הדירקטור החיצוני.

⁶ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
⁷ ק"ת התשס"ז, עמ' 3.

החוק והתקנות הקיימות אינם נותנים מענה למקרה בו במהלך כהונתו של הדירקטור החיצוני מתברר כי נוצר קשר זניח שאינו חד פעמי במהלך הכהונה, ולכן לא חל עליו סעיף 240(ו), וגם לא תקנה 5 האמורה. זאת, גם אם הקשר הזניח נוצר מבלי שלדירקטור או לחברה שליטה לגביו והדירקטור החיצוני עצמו כלל אינו צד לו בעצמו.

מוצע כי ניתן יהיה לקבוע גם לגבי קשר כזה כי הוא אינו מהווה זיקה, בדומה למצב היום אילו אותה זיקה היתה נוצרת לפני מועד המינוי. זאת, בהחלטה של ועדת הביקורת והאסיפה הכללית ובתנאי שהדירקטור הצהיר כי לא ידע ולא יכול היה לדעת על היווצרותה של הזיקה, וכי אין לו שליטה על קיומה או סיומה. בנוסף על ועדת הביקורת לאשר שהחברה לא ידעה ולא יכלה לדעת על היווצרותה ואין לחברה שליטה על קיומה או סיומה.

תקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות תגמול)(תיקון), תשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 267ג ו- 366 לחוק החברות, התשנ"ט- 1999⁸ (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

1 החלפת תקנה 1

1. במקום תקנה 1 לתקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות

תגמול), תשע"ג- 2013⁹ יבוא –

1.	הקלה	(א) מדיניות תגמול שתוארה בתשקיף או
	לחברה	במסמך הצעה לציבור של חברה המציעה
	המציעה	לראשונה ניירות ערך שלה לציבור תיחשב
	לראשונה	כמדיניות שאושרה לפי סעיף 267א.
	ניירת ערך	
	שלה לציבור	

(ב) מדיניות תגמול לפי סעיף קטן (א) טעונה אישור רק בחלוף 5 שנים מהמועד בו הפכה החברה לחברה ציבורית או לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לפי העניין.

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 3-4579)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

תקנה 1 לתקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות תגמול), תשע"ג- 2013 קובעת הקלה לחברה המציעה לראשונה ניירות ערך שלה לציבור:

⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁹ ק"ת תשע"ג, עמ' 652.

1" (א) חברה המציעה לראשונה ניירות ערך שלה לציבור רשאית לקבוע מדיניות תגמול לפי הוראות פרק רביעי א' בחלק השישי לחוק (להלן – מדיניות תגמול) לראשונה עד תום תשעה חודשים מן המועד שבו הפכה החברה לחברה ציבורית או לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לפי העניין.

(ב) עד לקביעת מדיניות התגמול, עסקה באשר לתנאי כהונה והעסקה של נושא משרה בחברה כאמור בתקנת משנה (א), תאושר באופן שמאושרות בו עסקאות, לפי הפרק החמישי בחלק השישי לחוק שלא בהתאם למדיניות תגמול."

בחינה של הקלה זו והשפעתה על שיקולי חברות השוקלות להציע מניותיהן לציבור העלתה, כי החובה לערוך מדיניות תגמול ולאשרה באסיפה הכללית ברוב מיוחס פחות משנה לאחר ההנפקה, יוצרת נטל מכביד לחברה העושה את צעדיה הראשוניים בשוק ההון

לפיכך, מוצע להחליף הקלה זו בהקלה המתבססת על הצגת מדיניות תגמול במסגרת תשקיף או מסמך ההצעה לציבור, לפי העניין. מדיניות כזו תיחשב לאחר ההנפקה כמדיניות תקפה כאילו אושרה כדין באסיפה הכללית, לרבות לעניין דרך אישור הסכמים פרטניים עם נושאי משרה לאחר ההנפקה. בנוסף, מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לשוב ואשר מדיניות תגמול רק בתום חמש שנים מההנפקה ולא בחלוף שלוש שנים כפי שקובע סעיף 267א(ד) לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני)(תיקון), התשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 244א, 284 ו- 366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁰ (להלן – החוק), בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

תיקון התוספת השלישית
1. בתוספת השלישית בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000¹¹, בכל מקום, במקום "1,240" יבוא "620", במקום "1,860" יבוא "930" ובמקום "2,575" יבוא "1,290".

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 2040-3)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

דוח הוועדה לקידום השקעות בחברות ציבוריות הפועלות בתחום המחקר והפיתוח משנת 2013 כלל המלצה לאפשר תשלום גמול מופחת ב-30% לדירקטורים חיצוניים בחברות מו"פ קטנות ובינוניות, בשנים הראשונות לאחר ההנפקה. המלצה זו נובעת ממסקנת הוועדה כי הגמול לדירקטורים החיצוניים בשנים הראשונות לחייה הציבוריים של חברה נסחרת, יוצר נטל שעשוי להיות משמעותי מדי. לאחר בחינת המלצה זו ביחד עם רשות ניירות ערך נראה כי הקושי האמור אינו מיוחד דווקא לחברות מו"פ, אלא חל גם על חברות קטנות בכלל.

¹⁰ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
¹¹ ק"ת התש"ס, עמ' 290.

לפיכך, מוצע ליתן הקלה ביחס לעלות הגמול לדירקטורים חיצוניים בחברות בסיווג א' עד ד', קרי שהונן העצמי הוא עד כ-1 מיליארד ש"ח, ובכך להקל על עלות קיום ישיבות הדירקטוריון וועדותיו. נוכח המגמה בעולם להגביר את משקל הגמול הקבוע ולהפחית במשקלו של הגמול לשיבה, מוצע כי ההקלה תהיה ביחס לגמול לשיבה, בעוד שהגמול הקבוע יוותר על כנו. לפיכך מוצע להפחית את הגמול לשיבה שבין הסכום המזערי לסכום הקבוע, בתוספת השלישית, בשיעור של 50%.

תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין)(תיקון), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 244א, 284 ו-366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999¹² (להלן – החוק), בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

תיקון תקנה 1. האמור בתקנה 1ב לתקנות העיקריות יסומן (א) ואחריו יבוא:

ב1

"(ב) על אף האמור בסעיף 275(א1) לחוק, התקשרות של חברה עם בעל השליטה בה או עם קרובו המכהן כנושא משרה בה, במישרין או בעקיפין לרבות באמצעות חברה שבשליטתו, לעניין קבלת שירותים בידי החברה או לעניין תנאי כהונתו והעסקתו –

(1) אם ההתקשרות החלה לפני שהחברה הציעה לראשונה מניות לציבור ותוארה בתשקיף או במסמך ההצעה לציבור, לפי העניין, תהיה טעונה אישור רק בתום חמש שנים ממועד רישומן לראשונה של מניותיה למסחר.

(2) תהיה טעונה אישור בתום חמש שנים ממועד רישומן לראשונה של מניותיה למסחר או בתום שלוש שנים ממועד ההתקשרות בה, לפי המאוחר.

תיקון תקנה 2. האמור בתקנה 2ב1 לתקנות העיקריות יסומן (א) ואחריו יבוא:

2ב1

"(ב) על אף האמור בסעיף 272(ג1) לחוק, התקשרות של חברה עם מי שנתמנה לכהן כמנהל הכללי בתוך חמש שנים מהמועד שבו ניירות ערך של החברה נרשמו לראשונה למסחר, לגבי תנאי כהונתו והעסקתו, לא תהיה טעונה אישור האסיפה הכללית אם התקיימו כל אלה:

(1) תנאי הכהונה וההעסקה אינם עולים על תנאי הכהונה וההעסקה של מי שכיהן כמנהל הכללי במועד הצעת ניירות הערך של החברה לראשונה לציבור, כפי שתוארו בתשקיף או במסמך ההצעה לציבור, לפי העניין, או שוועדת התגמול אישרה כי השינוי בתנאים בין שתי העסקאות אינו מהותי;

¹² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

(2) תנאי הכהונה וההעסקה תואמים את מדיניות התגמול של החברה.

הוספת תקנה 3ב1
אחרי תקנה 2ב1 יבוא :

”הקלה לגבי 3ב1. על אף האמור בסעיף 272(ג) ו-(ד) לחוק, שינוי לא אישור מהותי בתנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה שינויים לא הכפוף למנהל הכללי, לא יהיה טעון אישור ועדת מהותיים התגמול והדירקטוריון אם אושר בידי המנהל הכללי בתנאי והתקיימו כל אלה :
העסקה של נושאי משרה הכפופים למנהל הכללי”

(1) מדיניות התגמול של החברה קבעה כי שינוי לא מהותי בתנאי הכהונה של נושא משרה כאמור בסעיף 272(ג) לחוק, בגבולות הקבועים במדיניות התגמול, יאושרו בידי המנהל הכללי ;

(2) תנאי הכהונה וההעסקה תואמים את מדיניות התגמול.

תיקון תקנה 1ג
בתקנה 1ג לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש”ס-2000¹³ (להלן – התקנות העיקריות) אחרי תקנה משנה (ב) יבוא :

”(ג) הוראות תקנת משנה (א) ו-(ב) לא יחולו על עסקה כאמור בתקנה 1(2), שמתקיים בה אחד מאלה :

(1) היא עסקה למתן ערבות על ידי בעל השליטה, ללא תמורה ;

(2) היא עסקה לקבלת הלוואה מבעל השליטה באחד מתנאים אלה :

(א) ללא ריבית והצמדה ;

(ב) בהצמדה למדד או למטבע זר וללא ריבית ;

¹³ ק”ת התש”ס, עמ’ 584.

(ג) בריבית חסרת סיכון ;

(ד) באותם תנאים ומועדי פרעון של הלוואה שקיבל בעל השליטה מתאגיד בנקאי לשם מימון הלוואה לחברה.

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 2995-3)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

סעיף 1ב

סעיף 275(א1) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - **החוק**), קובע כי עסקה של החברה עם בעל השליטה לתקופה העולה על שלוש שנים, טעונה אישור אחת לשלוש שנים. בחברות רבות השוקלות הנפקה בבורסה, בעל השליטה מכהן כנושא משרה בחברה. מוצע לקבוע כי תנאי כהונתו של בעל שליטה או קרובו המכהן כנושא משרה בחברה ואושרו לפני הנפקה והוצגו בתשקיף, יהיו טעונים אישור האסיפה הכללית לפי סעיף 275 לחוק רק בחלוף חמש שנים מההנפקה. תקופה זו ארוכה מעט יותר משלוש השנים הנדרשות בחוק, על מנת לאפשר לחברה לבסס את מעמדה בשוק ואת יחסיה עם ציבור המשקיעים, לרבות התנסות בעריכת אסיפות כלליות.

סעיף 2ב1

מטעמים דומים, מוצע כי בחברה שהנפיקה לראשונה ניירות ערך שלה, והמנכ"ל שכיהן בה פרש בתוך 5 שנים מההנפקה, ניתן יהיה למנות מנכ"ל חדש שיקבל שכר דומה לשכר קודמו, מבלי שיידרש אישור האסיפה הכללית לשכר זה. מטרת ההקלה היא לאפשר לחברה ודאות מסוימת לגבי תנאי שכר שתוכל להעניק למנהל הכללי בה, גם במקרה של חילופים, בתקופה של חמש שנים לאחר ההנפקה.

סעיף 3ב1

סעיף 272(ג) לחוק קובע כי תנאי כהונתו של נושא משרה הכפוף למנהל הכללי, טעונים אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, אם תנאי הכהונה תואמים את מדיניות התגמול. גם שינויים לא מהותיים בתנאי הכהונה טעונים אישור ועדת התגמול לפי סעיף 272(ד). תוצאת דברים אלה היא שלמנהל הכללי אליו כפופים נושאי המשרה אין שיקול דעת להחליט על שינויים בשכר נושאי המשרה הכפופים לו.

תוצאה זו אינה רצויה מבחינה ניהולית, ולכן מוצע כי החברה תוכל להגדיר במדיניות התגמול טווח סביר לשינוי בשכר אותו יהיה המנהל הכללי רשאי לאשר ללא צורך באישור נוסף מועדת התגמול או הדירקטוריון.

סעיף ג1

תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000, מגדירות מספר מקרים בהם עסקאות של החברה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי, לא יהיו חייבות באישור האסיפה הכללית ברוב מהמיעוט. לגבי חלק מההקלות נקבע כי בעלי מניות המחזיקים ב-1% יהיו רשאים לדרוש כי העסקה תובא בכל זאת לאישור האסיפה הכללית.

על מנת לאפשר למיעוט זכות זו, נקבעה תקופה בת 14 יום מהדיווח על אישור העסקה להגשת התנגדות ע"י בעלי המניות. בפועל, לא נעשה שימוש רב על ידי בעלי מניות באפשרות זו. מנגד, עיכוב של 14 יום באישור פעולה או עסקה יכול להביא במצבים מסוימים לפגיעה בחברה, גם כאשר מדובר באופן מובהק בעסקה המיטיבה עם החברה. אכן, השאלה אם עסקה מיטיבה עם החברה יכולה להיות נתונה לפרשנות. אולם במקרים המובהקים כמפורט להלן בהם ברור כי מדובר בהטבה לחברה, ניתן לוותר על העיכוב ועל האפשרות להתנגד שכן מדובר בעסקה מזכה "טהורה". ויתור זה יאפשר לעסקה המיטיבה להיכנס לתוקף מיידי. יש לכך השלכות חשובות, למשל כאשר מדובר בערבות שנדרשת על מנת לגשת למכרז, או הלוואה בתנאים שאינם יוצרים רווח לבעל השליטה לעומת תנאי השוק.

המקרים אליהם מוצע להתייחס הם מתן ערבות על ידי בעל שליטה לחברה ללא תמורה, וכן מתן הלוואה מבעל השליטה לחברה באחד מתנאים אלה:

א. ללא ריבית והצמדה.

ב. בהצמדה למדד או למטבע זר וללא ריבית.

ג. בריבית חסרת סיכון.

ד. הלוואת Back to Back - הלוואה באותם תנאים ומועדי פרעון של הלוואה שקיבל בעל השליטה מתאגיד בנקאי לשם מימון ההלוואה לחברה.

**תקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית)(תיקון),
התשע"ה-2015**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 69, 75 ו-366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁴ (להלן – החוק), בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

תיקון 1. בתקנה 3 לתקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג
תקנה 3 בחברה ציבורית), תש"ס-2000¹⁵ במקום הסיפה החל מהמילים "חברה
שיש לה" יבוא "או באתר האינטרנט של החברה."

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ 2988-3)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

תקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית), תש"ס-2000 (להלן – **התקנות**) קובעות חובה לפרסם מודעה על זימון אסיפה כללית בשני עיתונים יומיים. התקנות כוללות פרטים לגבי צורת המודעה ותוכנה.

חובת פרסום מודעות כאמור מייצרת עלות נוספת לכינוס אסיפה כללית והתועלת בה אינה גבוהה. כמו כן, לאחרונה החלה לפעול מערכת הצבעות אלקטרונית אשר יוצרת חשיפה נוספת וחדשה של בעלי המניות לאסיפה הכללית באמצעות חבר הבורסה, המחויב להעביר ללקוחותיו את כל ההודעות הנוגעות לאסיפה הכללית.

לפיכך מוצע לקבוע כי חברה פירסמה מודעה על זימון האסיפה הכללית לציבור באתר האינטרנט שלה תהיה פטורה מפרסום מודעה בעיתון.

¹⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
¹⁵ ק"ת תש"ס, עמ' 282.

תקנות החברות (תקופת כפל כהונה), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 121 ו-366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁶ (להלן – החוק), בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

1. הקלה לחברה
המציעה
לראשונה
ניירת ערך
שלה לציבור

כפל כהונה בחברה שהציעה לראשונה לציבור ניירות ערך שלה, שתואר בתשקיף או במסמך ההצעה לציבור שלה, לפי העניין, יהיה לתקופה שלא תעלה על חמש שנים מהמועד בו הפכה החברה לחברה ציבורית או לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לפי העניין.

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ....)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

תזכיר חוק החברות (תיקון מס'...) (הסמכה למתן הקלות), התשע"ה-2015, מסמיך את שר המשפטים לקבוע תקופות של כפל כהונה, קרי כהונה של יושב ראש הדירקטוריון או קרובו כמנהלה הכללי של החברה, העולות על שלוש שנים, לסוגי חברות שיקבע.

במקרים רבים, בחברות השוקלות הנפקה בעל השליטה שהוא גם יזם החברה, מכהן כיו"ר דירקטוריון ומנכ"ל. לכן הדרישה לאישור האסיפה הכללית ברוב מהמיעוט לכפל התפקידים, אחת לשלוש שנים, עשויה להוות שיקול מרתיע להנפקה. לפיכך, מוצע כי בחברות הרושמות לראשונה את ניירות הערך שלהן למסחר, לא יהיה כפל כהונה כאמור טעון אישור האסיפה הכללית ברוב מהמיעוט, אלא בחלוף חמש שנים מיום שהפכה החברה לחברה ציבורית או לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, לפי העניין.

¹⁶ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

תקנות החברות (דירקטור חיצוני שאינו תושב ישראל), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 240(א) ו-366 לחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁷ (להלן – החוק), בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

1. הקלה לחברה .1
שעיקר פעילותה מחוץ לישראל
שאינן תושב ישראל אם דירקטוריון החברה אישר שהתקיימו כל אלה:

- (1) מאפייני פעילותה מצריכים מינוי דירקטור חיצוני שאינו תושב ישראל;
- (2) לא יהיה בכך שהדירקטור אינו תושב ישראל כדי לפגוע ביכולתו להיות נוכח בישיבות הדירקטוריון;
- (3) לדירקטור החיצוני כתובת למסירת מסמכי בי דין בישראל.

----- התשע"ה

(----- 2015)

(חמ....)

איילת שקד

שרת המשפטים

דברי הסבר

סעיף 240(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, קובע כי דירקטור חיצוני יהיה תושב ישראל. אולם חברה שמניותיה או שאיגרות החוב שלה, לפי העניין, כולן או חלקן, נסחרות מחוץ לישראל, רשאית למנות דירקטור חיצוני שאינו תושב ישראל.

מוצע לקבוע כי חברה הנסחרת בישראל אולם עיקר פעילותה מחוץ לישראל, רשאית למנות

¹⁷ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

דירקטור חיצוני שאינו תושב ישראל אם הדירקטוריון אישר שהדבר נדרש נוכח מאפייני פעילותה של החברה, וכן אישר שלא תיפגע יכולתו של הדירקטור להיות נוכח בישיבות הדירקטוריון. עוד נדרש כי לדירקטור תהיה כתובת למסירת כתבי בי דין בישראל.